

Cultura, art i religió

- AURELL I CARDONA, Jaume, *Els mercaders catalans al quatre-cents: Mutació de valors i procés d'aristocratització a Barcelona (1370-1470)*, Lleida: Pagès editors, 1996.
- , “Els inventaris *post mortem* i la cultura dels mercaders medievals”, *Medievalia* (Bellaterra), 11 (1994), p. 107-121.
- , PAVÓN, Julia, *Ante la muerte. Actitudes, espacios y formas en la España medieval*, Pamplona: Ediciones Universidad de Navarra, S.A., 2002.
- , PUIGARNAU, Alfons, *La cultura del mercader en la Barcelona del siglo XV*, Barcelona: Ediciones Omega, 1998.
- BAUTISTA GARCÍA, Joan D., “Documents per a la història de l’art en els protocols de l’Arxiu Històric Provincial de Castelló”, *Estudis Castellonencs* (Castelló), 9 (2000-2002), p. 475-520.
- [BURGOS, F. X., PEÑA, M., “Imprenta y negocio del libro en la Barcelona del siglo XVIII. La casa Piferrer”, *Manuscrits* \(Bellaterra\), 6 \(1987\), p. 181-216.](#)
- CARRERES VALLS, R., *El llibre a Catalunya, 1338-1590*, Barcelona: Imprenta Altés, 1936.
- GARCÍA CÁRCEL, Ricardo, “La muerte en la Barcelona del Antiguo Régimen (Aproximación metodológica)”, a *Actas del II Coloquio de Metodología Histórica Aplicada. La Documentación Notarial y la Historia*, Santiago de Compostela: Universidad, 1984, v. II, p. 115-124.
- [GARCÍA HERRERO, María del Carmen, “La muerte y el cuidado del alma en los testamentos zaragozanos de la primera mitad del siglo XV”, *Aragón en la Edad Media* \(Zaragoza\), VI \(1984\), p. 209-245.](#)
- HERNANDO I DELGADO, Josep, “Crèdit i llibres a Barcelona, segle XV. Els contractes de venda de rendes (censals morts i violaris) garantits amb vendes simulades de llibres. El llibre, instrument econòmic i objecte de cultura”, *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols* (Barcelona), XVIII (2000), p. 7-222.
- , “[Del llibre manuscrit al llibre imprès. La confecció del llibre a Barcelona durant el segle XV. Documentació notarial](#)”, *Arxiu de Textos Catalans Antics* (Barcelona), 21 (2002), p. 257-603.
- , *Llibres i lectors a la Barcelona del s. XIV*, Barcelona: Fundació Noguera, 1995, 2 v. (Textos i Documents, 30-31).
- , “[Obres de Francesc Eiximenis en biblioteques privades de la Barcelona del segle XV](#)”, *Arxiu de Textos Catalans Antics* (Barcelona), 26 (2007), p. 385-568.

IGLESIAS FONSECA, Josep Antoni, “El bibliòfil Bernat d’Esplugues (+1433), notari i escrivà del Consell de la ciutat”, *Barcelona Quaderns d’Història* (Barcelona), 5 (2001), p. 57-78.

-----, “Els clàssics a la biblioteca de Bernat d’Esplugues (+1433), notari i escrivà del Consell de la Ciutat. I”, *Faventia* (Bellaterra), 22/2 (2000), p. 85-119.

-----, “De libreras desaparecidas y códices supervivientes: los de la biblioteca de Bernat d’Esplugues (+1433), notario del *Consell de la Ciutat de Barcelona*”, *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols* (Barcelona), XX (2002), p. 121-164.

JULIÁ VIÑAMATA, José Ramón, “Las actitudes mentales de los barceloneses del primer tercio del siglo XIV”, *Anuario de Estudios Medievales* (Barcelona), 20 (1990), p. 15-51.

LÓPEZ I MIGUEL, Olga, *Actituds col·lectives davant la mort i discurs testamentari al Mataró del segle XVIII*, Mataró: Caixa d’Estalvis Laietana, Rafael Dalmau, 1987.

LLOBET I PORTELLA, Josep M., “Notícies de llibres als documents de Cervera (segles XIV i XV)”, *Arxiu de Textos Catalans Antics*” (Barcelona), 21 (2002), p. 681-725.

-----, “Un inventari de la biblioteca de Josep Antoni de Gomar i de Navés, catedràtic de lleis de la Universitat de Cervera (1788)”, *Arxiu de Textos Catalans Antics* (Barcelona), 19 (2000), p. 637-648.

MADURELL MARIMÓN, José María, “Algunas antiguas ediciones barcelonesas de libros (1502-1704). Notas para su historia”, *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona* (Barcelona), XXIV (1951-1952), p. 133-172.

-----, “Los contratos de obras en los protocolos notariales y su aportación a la historia de la arquitectura (siglos XIV-XVI)”, *Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos* (Barcelona), I (1948), p. 105-199.

-----, “Testamentos e inventarios episcopales”, *Analecta Sacra Tarragonensis* (Barcelona), XXXIV (1961), p. 103-140 i 305-340.

-----, RUBIÓ Y BALAGUER, Jorge, *Documentos para la historia de la imprenta y librería en Barcelona (1474-1533)*, Barcelona: Gremios de editores, de libreros y de maestros impresores, 1955.

MOLAS RIBALTA, Pere, “Religiosidad y cultura en Mataró. Nobles y comerciantes en el siglo XVIII”, a *Actas del II Coloquio de Metodología Histórica Aplicada. La Documentación Notarial y la Historia*, Santiago de Compostela: Universidad, 1984, v. II, p. 95-114.

MOREU-REY, Enric, “Sociologia del llibre a Barcelona al segle XVIII”, *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols* (Barcelona), VIII (1980), p. 275-303.

PEÑA DÍAZ, Manuel, *Cataluña en el Renacimiento: libros y lenguas (Barcelona, 1473-1600)*, Lleida: Milenio, 1996.

-----, *El laberinto de los libros: Historia cultural de la Barcelona del Quinientos*, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1997.

PIÑOL ALABART, Daniel, *A les portes de la mort. Religiositat i ritual funerari al Reus del segle XIV*, Reus: Edicions del Centre de Lectura, 1998.

RODRIGO ESTEVAN, María Luz, *Testamentos medievales aragoneses. Ritos y actitudes ante la muerte (siglo XV)*, Zaragoza: Ediciones 94, 2002.

SOBRADO CORREA, Hortensio, “Los inventarios *post-mortem* como fuente privilegiada para el estudio de la historia de la cultura material en la Edad Moderna”, *Hispania* (Madrid), LXIII/3, núm. 215 (2003), p. 825-861.

SOCIAS BATET, Immaculada, *Els impressors Jolis-Pla i la cultura gràfica catalana en els segles XVII i XVIII*, Barcelona: Curial Edicions Catalanes, Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 2001 (Textos i Estudis de Cultura Catalana, 82).

SOLÁ, Francisco de P., “Manuscritos tridentinos en el Archivo de Protocolos de Barcelona”, *Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos* (Barcelona), III (1955), p. 7-70.

-----, “El original del proceso para la canonización de San Ignacio de Loyola, celebrado en Barcelona, Manresa y Montserrat, *Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos* (Barcelona), I (1948), p. 9-40.

TORRAS TILLÓ, Santi, *Art en documents. Presència del Renaixement i del Barroc a Sabadell*, Sabadell: Arxiu Històric de Sabadell, 2002 (Quondam, 1).

VOVELLE, Michel, “Minutes notariales et histoire des cultures et des mentalités”, a *Actas del II Coloquio de Metodología Histórica Aplicada. La Documentación Notarial y la Historia*, Santiago de Compostela: Universidad, 1984, v. II, p. 9-26.